

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda" 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237,
(201) 434-0807
у Нью-Йорку (212) 227-4125
УНІОС (201) 451-2200
у Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXVIII Ч. 177.

ДЖЕРСІ СІТІ НЬЮ-ЙОРК СУБОТА, 19-го ВЕРЕСНЯ 1981

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 19, 1981

No. 177. VOL LXXXVIII

ЗАСНОВАНО СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД ІМ. ІВАНА ПАНЧУКА

Дітройт, Мич. — Відомий український громадський діяч, адвокат Іван Панчук, закінчив Юридичний факультет Мичигенського університету ще в 1923 році, коли не лише сьогоднішні українські студенти, але й їх батьки, як то кажуть, ще й „під сім не ходили“. Д-р Панчук присвятив багато років свого цінного життя на будівництво української громади, її культурних надбань, підтримував і очолював багато громадських організацій та акцій, про що недавно згадувалося в пресі у зв'язку з ювілейним святом роду Панчуків у Канаді та у повідомленні про щедрий дарунок Панчука українському Гарвардові — він подарував свою цінну шевченкіну, яку збирав на протязі майже цілого свого життя.

Коли в Мичигенському університеті створюється комітет сприяння українським студіям, д-р Панчук вніс дозві його очолювати і приклав багато зусиль для розвитку українських студій. Він зустрічався зі студентами, проводив з ними бесіди, заохочуючи до участі в українському культурному житті.

до плескання української культури. Він перший започаткував Фонд Українських Студій і щедро його підтримував. Хоч студентська громада тут невелика, проте існують курси української мови та літератури, а славісти мають нагоду вибрати українську мову як головний предмет, одержати докторат.

Тепер університетський Комітет Українських Студій у складі голови слов'янського відділу проф. Столяка та професорів Романа Шпорлюка (історичний факультет) та Асі Гумецької (слов'янський відділ) постановив створити Український Стипендійний Фонд і назвати його іменем Івана Панчука. Студенти, українці й не-українці, матимуть нагоду одержати стипендію, якщо покажуть щире зацікавлення українською.

Комітет звертається до громадянства підтримати цю важливу справу й надіслати датки на Стипендійний Фонд на адресу: Ukrainian Studies Fund, c/o Department of Slavic Languages and Literatures, University of Michigan Ann Arbor, MI 48109.

„Жайворонки“ виступлять на фестивалі в Нью-Йорку

Як вже інформовано в кінці цього тижня відбудеться український фестиваль ОУВФ з багаточисною мистецькою програмою у якій виступатимуть усі мистецькі одиниці Осередку СУМ-А в Нью-Йорку, Школа козарського мистецтва, Школа балету Роми Приймів-Богачевської, артистка Євеліна Белоцька та багато інших. На фото: відомий діловий хор СУМ-А „Жайворонки“ під диригентурою проф. Л. Стругацького і з акомпанюванням Сонею Шерер.

Хор „Думка“ виступить у Філадельфії

Хор „Думка“ з Нью-Йорку

Філадельфія, Па. (В. — УКА). — На своєму засіданні повної Президії Управління Відділу УККА тут у четвер, 10-го вересня, ухвалено запросити відомий український хор „Думка“ з Нью-Йорку до виконання мистецької програми цьогогорічного відзначування річниці Листопадового Чину. Святування відбудеться в неділю, 1-го листопада, в популярних годинах у залі, що ще буде подана до прилюдного відома.

На засіданні, що ним проводила голова Відділу проф. д-р Петро Стерчо, а секретарювала Марія Касія, односторонньо сформульовано владу владі 21-го вересня 1981 року в пошану корифея українського театру Іосифа Гіряка шостого річного Українського Фестивалю при співучасті Департаменту розваг міського уряду Філадельфії.

ВІДВІДИНИ ОСЕЛІ АМІШІВ ЗАПЛЯНОВАНИ НА 8-ГО ЖОВТНЯ

Нью-Йорк, Н. Й. — Клуб Українських Сеньйорів організує прогинування до оселі Амішів у Пенсильванії. Автобус відїжджає у четвер вранці, 8-го жовтня, о год. 7:15 від Народного Дому в Нью-Йорку. Особам, які мають бажання відвідати цю цікаву оселю та послухати про її заснування та спосіб життя тих людей, — слід голоситися у Миколи Шпитка, телефон (212) 847-4357 після 7-ої години вечора. Ціна за проїзд буде залежати від кількості зголошених.

ДОМАГАЮТЬСЯ ПОЛЕГШ ДЛЯ ПРАВОЗАХИСНИКІВ

Париж, Франція. — Тижневик „Українське Слово“ інформує у числі з 13-го вересня ц.р., що в шості роковини підписання Гельсінської угоди Демократичне об'єднання політичних емігрантів із Союзу виступило з вимогами до західних держав, щоб вони інтерв'ювали перед союзовою владою за звільнення всіх членів Гельсінської групи в СРСР і зокрема у справі звільнення і заслання академіка Андрія Сахарова та припинення переслідування правозахисників.

Окремий п'ятак інформував про долю українського політ'язня Данила Шумка, який уже понад 30 років карється в совєтських в'язницях і концтаборах. Заклик Демократичного Об'єднання політичних емігрантів із СРСР підписали кілька сот осіб.

Також у З'єднаних Штатах Америки багато членів Сенату і палати Репрезентантів висловили свою стурбованість долею правозахисників в СРСР і звернулися до прохань до державного секретаря Александра Гейга, щоб він заперечував за приводу ув'язнення дружини засновника Української Гельсінської групи Миколи Руденка — Раїси.

Американські законодавці підписали спільного листа до Комітету Чарльза Догерті і скерували його до А. Гейга у якому вони просять державного секретаря докласти усіх старань, щоб довідатися на якій підставі КГБ заарештувало Раїсу Руденку і чому це зроблено у такій стрімкій таємниці, навіть без повідомлення найближчих членів родини і приятелів.

АРМІЯ СПАСІННЯ ВИЙШЛА ІЗ ВСЕСВІТНЬОЇ РАДИ ЦЕРКОВ

Нью-Йорк, Н. Й. — Цьогорічна пленарна Сесія Всесвітньої Ради Церков відбулася вперше по той бік „залізної завіси“, у Дрездені, в комуністичній Східній Німеччині. Прикметним цієї сесії було те, що навіть зовнішня декорація нагадувала комуністичні імпреси: багато транспарантів з гаслами „про мир для всього миру“ та ще більше червоних прапорів.

Великою сенсацією цьогогорічної сесії став вихід із членів Ради однієї з найбільших членством протестантських формацій Армії Спасіння, представники якої заперечували проти всебічної підтримки Радою Церков т. зв. „визвольних рухів“, яким патрунує уряд СРСР, зокрема партизанським прокомуністичним озброєним ватагам у Африці та Ірландській Революційній Армії. Про вихід Армії Спасіння із Всесвітньої Ради Церков було проголошено на пленарній сесії Секретаріату Ради, який висловив „глибокий жаль“ з приводу рішення проводу Армії Спасіння, але водночас відкинув закид, ніби Всесвітня Рада Церков керується у своїй діяльності політичними цілями.

Вихід із Ради Церков Армії Спасіння це вже не перша такого роду подія в житті Всесвітньої Ради Церков, різниця тільки в тому, що на цей раз вийшла з її складу одна з найбільших у світі протестантських формацій, яка за причини свого виходу подає прокомуністичне наставлення проводу Ради Церков у її поточній діяльності.

На маргінесі цієї події слід зауважити, що до цієї Всесвітньої Ради Церков, не зважаючи на її дії, ще досі належать деякі патріархії й автокефальні православні церкви не лише з сателітних країн, але і з країн вільного світу, як, для прикладу Православна Церква в Америці, колишня Російсько-Американська Митрополія.

У світі

ПАКИСТАН, НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА СВІТОВУ ОПІНІЮ і шойно підписаний договір з Урядом З'єднаних Штатів Америки про економічну й військову допомогу у висоті 3,2 мільярда доларів, може перевести випробування своєї першої атомової бомби. Речники Адміністрації президента Рональда Регена і лідери обидвох палат Конгресу заявили, що за цю експлозію прийшлося б дорого заплатити Пакистанові. Вашингтон мусив би зрев'ювати своє дотеперішнє становище відносно співпраці з Пакистаном. Заступник державного секретаря для справ безпеки Джеймс Л. Баклі заявив кореспондентам, що не зважаючи на прихильне наставлення Уряду ЗСА до Пакистану, у ситуації повного ігнорування, Адміністрація Регена не може не зробити з цього відповідних висновків, бо одним із завдань Америки є не допустити до поширення атомової зброї в світі. Крім того Баклі заявив на переслуханні конгресової комісії для закордонних зв'язків, що президент Пакистану Мохаммед Зія уль-Так запевняв раніше Уряд ЗСА, що Пакистан не продукуватиме атомової зброї.

МАРКСИСТСЬКІ УГРУПУВАННЯ, ЯКІ ВЕДУТЬ підпільну боротьбу проти легального уряду в Ель Сальвадорі, намагаються отримати право репрезентації в Об'єднаних Націях і бути заступленими на 36-й Генеральній Асамблеї, яка розпочала свою працю 15-го вересня ц.р. У підпільній радіопередачі марксистські заявили, що їхню делегацію очолюватиме голова Демократично-революційного фронту Герімо Унго, але в передачі нічого не сказано чи ОН погодилася на таку репрезентацію і коли така делегація прибуде до Нью-Йорку. Виступаючи 15-го вересня на публічному зібранні президент Ель Сальвадору Хосе Наполеон Дуарте закликав ліві угруповування скласти зброю, оформитися у політичні угруповування і стати разом з іншими політичними партіями до виборів, які відбудуться там в 1982 році.

ПРЕСОВЕ АГЕНТСТВО РОЙТЕРСА ІНФОРМУЄ, що маріонетковий уряд Баграба Кармала в Афганістані заповів майже повну мобілізацію чоловіків у віці нижче 35-го року життя. З цього приводу відбулися в багатьох місцевостях Афганістану масові демонстрації і Кармаль мусив змінити своє первісне зарядження на підставі якого вчителі, водії автобусів і поїзді, викладачі у високих школах, студенти не будуть мусити служити у війську, хіба Афганістан знайдеться у війні з іншою державою. Політичні спостерігачі кажуть, що уряд Афганістану хотів використати молодацьку у боротьбі проти партизанських частин афганського визвольного руху і що проти цього урядового заміру повели сильну акцію противників теперішнього режиму, наставленого Москвою після окупації тієї країни сотисячнотою совєтською армією.

РЕЖИМ ПОЧАВ НОВУ АТАКУ НА „СОЛІДАРІСТІ“

Варшава, Польща. — Політична Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії, займаючи становище щодо порушень на першому з'їзді вільної профспілки „Солідарність“ справ і проблем, виступило гостріше як будь-коли проти профспілки, закинуло їй намагаючись перетворити спілку на політичну опозицію, яка у теперішній ситуації може довести до кровопролиття і трагедії у Польщі.

Польські лідери обвинуватили також провідників Крайового Комітету профспілки, що вони зламали домовленість з серпня і вересня 1980 року і запевнені Леха Валенси, що „Солідарність“ не стримить до перетворення у політичну силу і не творитиме опозиції до теперішнього уряду.

„У такій змінній ситуації, де профспілка на своєму з'їзді займає становище до політичних проблем, включно з вмішуванням у внутрішні справи сусідніх держав, — говориться в комунікаті Політбюро, яке було прочитане на усіх програмах радіо і телебачення, — комуністична партія і уряд не матимуть нічого вибору, як застосувати фізичну силу проти зростаючого контрреволюційного сил у нашій країні.“

В комунікаті Політбюро також згадується про негативну реакцію комуністичних партій держав совєтського блоку і самого Совєтського Союзу, а політичні спостерігачі і дипломати думають, що становище Політбюро появилось якраз у висліді цієї реакції і під тиском Москви. Очевидно, найбільш болючими справами для польських, а також інших комуністів є заклик вільної профспілки до творення таких же профспілок в інших комуністичних державах, вимога переведення референдарних виборів в Польщі і підтримка всіх тих сил серед робітництва, які хотіли б наслідувати приклад польських робітників.

Заповідають ліквідацію двох департаментів

Вашіington. — Президент Рональд Реген запропонує ввевдози ліквідацію двох федеральних департаментів — шкільництва і виховання та енергетики, щоб таким чином заощадити федеральні фонди й тим самим спричинитися до зменшення дефіциту.

Поінформовані особи у Вашингтоні, які однак не бажали бути названими, заявили, що президент Реген виступить з тією пропозицією на початку чергового тижня, коли інформуватиме лідерів Сенату і Палати Репрезентантів про чергові обмеження бюджету на фискальний 1982 рік, що починається 1-го жовтня.

Фінансову стратегію Президента підтримують його найближчі співробітники, зокрема Пол Вокер, голова федерального резервного фонду, і директор бюджету Дейвід А. Стокман. Перший заявив членом Конгресу, що немає іншого шляху від того, який казав американському народові Президент, а саме, якщо Уряд хоче діяти в рамках бюджету і тим самим зменшити ріст інфляції, то кінцевим є обтинання фондів на різні програми, або підвищення загальних податків, що може зробити Конгрес. Вокер заявив членом сенатської

Не зважаючи на те, що мова становить Політбюро є дуже гостра дипломатична не думують, що заяву Політбюро треба вважати ультиматумом для профспілки, натомість вона являється психологічним тиском на тих лідерів „Солідарності“, які домагаються „твердої лінії“ у відношенні до компартії і уряду.

Подібне до Політбюро становище зайняло також міністерство закордонних справ, яке однак обмежилось тільки до однієї справи, а саме заклик профспілки до робітників Совєтського Союзу і сателітних країн, бо це є, мовляв, „вмішування у внутрішні справи чужих держав“. Профспілка однак відповідає, що таким же вмішуванням можна назвати напади на „Солідарність“ з боку СРСР і його сателітів.

Керівники вільної профспілки „Солідарність“, відповідаючи на заклиди уряду, відкинули категорично висунені проти профспілки обвинувачення і закликали усіх робітників до єдності і до поправи економічної ситуації в Польщі.

Совєтський Союз однак повів непереривну кампанію проти „Солідарності“ і вимагає від варшавського уряду „заглушити нечувану досі антисовєтську кампанію, ведену незалежною профспілкою“. В ноті, яку передав першому секретареві ПОРП совєтський амбасадор у Варшаві Борис І. Арістов, зміст якої пізніше польська агенція передала до публічного відома через радіо і телебачення говориться, що ситуація в Польщі набрала дуже небезпечного звороту і вона може спричинитися до погіршення совєтсько-польських відносин.

Б. Арістов особисто передав ноту С. Кані і прем'єрові Войцехові Ярузельському та відбув з ними коротку розмову, зміст якої польські чинники не подали до відома.

В. МАРЧЕНКА ПЕРЕСЛІДУВАЛИ ПЕРЕД ЗВІЛЬНЕННЯМ

Нью-Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Нижче ми друкуємо самвидавний документ — сім заяв Валерія Марченка, які він вислав до офіційних інстанцій ще з заслань. Марченка — 33-річного філолога й журналіста з Києва, було заарештовано 25-го червня 1973 року, а 29-го грудня 1973 року — засуджено за статтею 62 ч. 1 КК УССР та за стат. 63 ч. 1 АЗСР (антирадянська пропаганда і агітація), на 6 років таборів суворого режиму та два роки заслань. Звільнений 12 травня, ц.р., Марченко живе у Києві. Стали відомі подробиці переслідування засланого Валерія Марченка ще перед його звільненням, що незабаром наступило. Так 9-го лютого 1981 року двоє осіб — підполковник, начальник оперативного відділу Актюбінського КГБ, і співробітник цього ж відділу старший лейтенант приїхали до селища Саралжин, де Марченко відбував заслань, і допитали 11 осіб, які хоча б поверхово знали Марченка. Викликаних питали, які розмови веде Марченко, чи допускає він „антирадянське висловлювання“, хто приїжджав до нього і чи не просив він людей, що їздили до Актюбінська, про щось. Слово „зв'язок“ постійно фігурувало в цих допитах. Усім викликаним було суворо заборонено розповідати Марченкові про ці розмови.

Після приїзду співробітників КГБ посилюлося переслідування Марченка на праці. Його безпосередній начальник шохвилини за-

Валерій Марченко

нотував присутність Марченка і давав йому більше праці, щоб він не міг її виконати.

Не зважаючи на стан здоров'я В. Марченка (високе тиснення 200-120), головний лікар Саралжинської медичної частини не дав Марченкові звільнення з праці.

Із заслань Марченко вислав ряд заяв до офіційних інстанцій. Ось тексти цих заяв. В них він турбується не тільки про себе, але і про іншого ув'язненого Мірошлав Сімича.

„Телеграма. Київ. Прокрутіть УРСР Глухові.“

Звертаю Вашу увагу на повідомлення на 15 днів ШІЗО хворого Мірошлав Сімича замість надання медичної допомоги. Пропоную притягнути до відповідальності начальника ІТУ 310/88 „6“ Запорізької області Григоренка. Засланий Марченко. 2.11.81“

Від 16 до 31 грудня 1980 року Сімича покарано кар (Продовження на стор. 3-й)

В Америці

ЗДОРОВ'Я АМЕРИКАНЦІВ В ОСТАННІХ ЧАСАХ дуже поліпшилося і далі поліпшуватиметься. В середньому американська людина може розраховувати на життя до 74 року свого віку. Лише десять років тому ця межа становила 71 рік. Також смертність серед немовлят дуже зменшилася: коли, наприклад, у 1970 році до одного року життя вмирало 20-ро немовлят на кожні 100,000 населення, то тепер це число впадо до 13. Смертність від „найбільших вбивць“ — серцевої хвороби, рака і пневмонії також зменшилася.

БОРІТЬБА ПРОТИ ПРИМУСОВОГО перевозування

школярів автобусами до шкіл, розміщених далеко від місця замешкання цих учнів, у американському Конгресі буде ще довга, але вже ті американці, що хочуть скасування цієї програми, дістали велику перемогу, коли в Сенаті великою кількістю голосів ухвалено прийняти „Філібастер“ проти слухань у справі нового законопроекту, що сильно обмежить цей драстичний захід у шкільництві — довести до расової інтеграції в американських публічних школах. Голосуванням 61 до 36-ти голосів сенатори прийняли тримісячний філібастер ліберальних прихильників насильного расового вимішування школярів.

В ІСТОРІЇ БОКСУ ЩЕ НЕ БУЛО ТАКОЇ ВИСОКОЇ „зарплати“, яку дістає за свою боротьбу Шугер Рей Ленард, один з світових чемпіонів півсередньої ваги, з таким же чемпіоном Томасом Гірном у середу, 16-го вересня, у Лас Вегас, Невада. Переможець дістає вісім мільйонів доларів, а переможений — п'ять мільйонів. Боротьба тривала 14 рунд.

ТИЖДЕНЬ ВІД ПОНЕДІЛКА 14-ГО ДО НЕДІЛІ 20-го вересня був проголошений Президентом „Крайовим Еспанським Тижнем“ у пошану американських еспанців, яких президент Реген назвав „споборниками національних вартостей“ і хвалив їх за „відданість до родинного життя, набожність до Бога, гідність і самопошану“.

ЗА „СКРИВДЖЕНИМИ“ ФАРМЕРАМИ з молочних степів, що для них Сенат зменшив державні субсидії на засіданні у вівторок, наступного дня, в середу, 16-го вересня, були так само „скривджені“ фермери зі степів, де вирощуються земляні горішки (пінатс). Сенат цього дня відмовився зняти додаток до фермерського закону, який обмежував б виробництва цих земляних горішків, щоб фермери були упоряднені діставати значну державну допомогу. Натомість сенатори погодилися на компромісову розв'язку. Додаток, про який мова, є частиною законопроекту, що має прийти на зміну існуючому закону, який вигасає 30-го вересня. За тим додатком, що його запропонував републіканський сенатор з Індіани Р. Дж. Лугар, буде дозволено збільшити кількість вирощуваних земляних горішків і зменшення цін на „пінат-масло“, а це зменшило б допомогу фермерам від Уряду. Тому законопроект Лугара не подобається цим південним фермерам, які і їхнім законодавцям. Але згадане голосування в Сенаті — 42 до 56 голосів — виявило також одну цікаву річ: це вперше від десяти років розпався „блок“ сенаторів із сільськогосподарських степів. Тепер ці голоси поділилися, що має для знавіз Конгресової діяльності свою вимову.

ДЛЯ ПЕСИМІСТІВ, ЩО БАЧАТЬ ВСЕ В АМЕРИЦІ у чорних кольорах, „Ю.С.Нюз енд Ворлд Ріпорт“ з 21-го вересня радить поглянути на рекордний урожай, наприклад, пшениці цього року. Збір пшениці вже закінчився і він найбільший за всі часи. Кукурудза так само блискуче сплалася, а соя — досягла досі друге місце. Бавовна, ріж і земляні горішки — всі три дали незвичайно високий урожай.

СВОБОДА

SVOBODA USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті, дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право в потрібні виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно зазначив. Доповнення за адресованою коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Мова генерала-дипломата

Виголошена в минулу неділю, 13-го вересня ц. р., у Західному Берліні промова державного секретаря Александра Гейга була класичним запереченням дипломатії, яку стосували його два попередники. Генрі Кіссінджер мав бодай виразно сформульовану політичну концепцію, що її одідилив від князя Меттерніха з Віденського конгресу 1815 року: концепцію рівноваги сил. Тому Генрі Кіссінджер промовив шлях до Пекіну Річарда Ніксона, — першому американському президентові, який відвідав комуністичний Китай. Але зараз же ради „зрівноваження сил“, той же Кіссінджер переконував Ніксона, що він полетів до Москви, і так це був перший Президент, який склав візиту кремлівським володарям. Це лавірування між державами із взаємосуперечними ідеологіями, системами правління та реальними інтересами не довело до стабілізації мирних відносин у світі, а спричинилося до хаосу, який панує по нинішній день. І тому новий республіканський президент Роналд Реген не захотів мати у своєму Уряді Генрі Кіссінджера, дармащо рекомендували його йому два його республіканські попередники — Джералд Форд і Річард Ніксон.

Коли Генрі Кіссінджер, колишній радник і приятель ньюйоркського губернатора (згодом віцепрезидента) Нелсона Рокефеллера, був так індивідуальністю, то державний секретар за урядування Джиммі Картера, Сайрус Венса, мав куди менший формат і був типом професійного політика-урядовця, дипломата елегантного зовнішнього виду та послідовного прихильника „тайної дипломатії“, без ніякої ширшої концепції на дальшу мету. Ця „тайна дипломатія“ у практиці виявилася угодиством за зразком Френкліна Делано Рузвельта, який вбачав у Советському Союзі не загрозу для миру, а рівновартного партнера у порядкуванні світом.

Наслідок на наших очах: упадок престижу Америки у всьому зовнішньому світі та підбаворення Советського Союзу до щораз далішніх загарбницьких авантур. Сайрус Венс, як відомо, зрікся свого становища на знак протесту, що президент Картер склав строго засекречений план визволення збройною силою 52-ох американських „закладників“ із Теграну, столиці Ірану: Сайрус Венс обурився і образився не тільки тому, що той план засекречено також перед ним, державним секретарем, але й тому, що його засадничо „тайна політика“ не допускала збройної дії навіть супроти злочинного режиму аятолли Хомейні, диктатора, який топтав примітивні права людини, міжнародні закони та основні правила поведіння у міжнародному світі.

Александр Гейг — цілком протилежний тип людини і дипломата. Він — наймолодший американський чотиризірковий генерал, колишній шеф штабу Білого Дому в останньому періоді урядування Річарда Ніксона, недавній головний командант збройних сил членських країн Атлантичного пакту (НАТО), знаменитий орієнтується у стані збройних сил більшості країн світу та, зокрема, Советського Союзу і демократичного Заходу. Він першорядний знавець східноєвропейської проблематики і російського імперіалізму, який колишнє невеличке московське князівство перетворив у найсильнішу мілітарну потугу світу. Він бачив, що Москва „здоганяла“ і насправді „перегнала“ З'єднані Штати Америки в різних родах зброї, і він, як найкращий фахівець, знає, що підписаний президентом Фордом договір про обмеження стратегічної зброї СALT I і підписаний президентом Картером наступний такий договір СALT II — це насправді блефи, які у практиці дозволяють і легалізують даліше зброєння Советського Союзу і далішнього загарбницького заїї: в Етіопії, в Анголі (з покориштуванням залежним від Москви військом Куби), в Афганістані, у В'єтнамі, у поході до Перської затоки, але й у підготові походу до Атлантичного океану.

Але Гейг знає те, що Москва панічно боїться „окруження“ і що єдина мова, яку вона розуміє — це мова сили, мова обвинувачення і таврування. Це не є крутість Кіссінджера, ані рукавичкова делікатність Венса — це мова генерала-державного мужа, який, закинувши в Берліні советському урядові, що вони користуються в Афганістані і Південній Азії хемічною і бактеріологічною зброєю — не говорить цього на вітер. Тому у Москві така лють, що державним секретарем ЗСА стала людина, яка разом із президентом Регеном та секретарем оборони Каспаром Вайнбергером змінили курс внутрішньої і закордонної політики Америки: щоб оновити патріотизм, викоренити в американців страх перед Советським Союзом та будувати справжній мир на збройній, економічній і моральній силі Америки.

У своїй останній енцикліці, проголошеній в половині вересня ц. р., Папа Іван Павло II, займаючись головною проблемою прав людини та боротьби проти злочинів в різних країнах світу, проблемами невідомої ситуації в різних державах, що межують з голодом, проблемами зорганізованого робітництва, присвятив теж одну частину цього свого звернення проблемі жіночого руху та ролі жінки. Вселенський Патріарх надто освічена і розумна людина щоб у своєму консерватизмі завертати до середньовічної засади, що завдання і ролі жінки зводяться до трьох німецьких „к“: „Kinder, Kirche, Kuche“ — діти, церква і кухня.

Але він цілком правильно звернув увагу на те, що жінки більшу увагу звертали на виховання своїх дітей і щоб не було такої загальновідомої аномалії, яка існує у високорозвинених країнах — поміж ними в Америці — що батько і мати працюють, а дітей виховує вулиця. Проте Папа непомилний тільки у справах інтерпретації Святого писання — у своїх інших справах він, як кожна смертна людина, може помилятися. У цій своїй Енцикліці він зробив що по-милу, що своїми заваганнями на тему потреби таких заробітків батька родини, щоб мати не потребувала працювати, може породити в деякого підозру, що Папа взагалі є проти участі жінок у заробітковій праці. Такого Папа не сказав, але ві-

Іван Кедрин

ПАПА І ПРАЦЮЮЧІ ЖІНКИ

домо, що крилате слово може бути різно інтерпретовано, особливо, коли не поставлено у тому слові виразної точки над „і“. Справа не в тому, щоб батько родини заробляв стільки, щоб його дружина, мати родини, не потребувала працювати задля матеріального заробітку, задля втримання родини. Справа в тому, що з хвилиною, як жінки дістали доступ до всіх типів шкіл, з хвилиною, як жінки почали здобувати собі високу освіту, і, може, ще раніше, коли жінки почали виявляти свої власні амбіції, почали виявляти своє власне „я“, — вони почали грати рівну з чоловіком роллю в житті народу і держави.

Можна залишити на боці факт панування володарок в різних країнах світу, що в дуже давній давнині таких жінок, які виявилися індивідуальностями понад пересічну міру. Можна поминути ті пересічні часи, коли жінки вставали і як героїні свого народу, згодом канонізовані, як Жанна Д'Арк. Можна й залишити на боці факт, що жінки проявили свій непересічний, інколи подивувальний талант у ділянках культури, зокрема науки і літератури. Обмежуючись до сучасного стану — ми були і є свідками, як жінки працюють не тільки тому, що мусять, щоб заробити на матеріаль-

не втримання себе і дітей, але працюють, щоб доповнити свою чоловікові закінчити студії, працюють, як професіоналки в різних ділянках знання, працюють з амбіцією бути „чимсь“, бути собою, мати почуття незалежності, мати амбіцію використати практично придбане знання і придбаний досвід. Ізраїльська Голда Меїр, індійська Індіра Ганді, британська Маргарет Тачер увійшли до історії, як жінки, які своїм державницьким форматом не трохи не були (чи не є) меншими від мужин-державних мужів. І коли президент Роналд Реген покликав на становище амбасадорки ЗСА в Об'єднаних Націях Джейн Кіркпатрік, професорку університету та на членку Найвищого Суду Сандру Дей О'Коннор, колишню стейтсвор сенаторку й члена Апеляційного суду, то доказав цим вибором ще раз свій винятковий хист у виборі собі своїх найближчих співробітників, членів Уряду та осіб на найвищих державних становищах. І вже при виборі щорічних красунь — „міс Америка“ чи „міс“ окремих стейтів, та й при виборі найкращої дівчини у щорічній церемонії на Союзі чи „красі“ на Балях преси — жорі керується критерієм не тільки фізичної краси даної кандидати, а і духовними якостями, її зацікавленнями,

ї працює у різних ділянках культури чи харитативної служби.

Ото ж, читаючи останню енцикліку Папи треба мати на увазі, що його завагання на тему ролі жінки були продиктовані не тільки його прихильним консерватизмом, що його він виявляє в усіх справах, причетних до Церкви і віри, але й Папа виявив добре знання ненормальних відносин, коли матері занедбують виховання своїх дітей, навіть не потребуючи додаткового заробітку. Проте Папа помиляється, коли думає, що праця жінки обмежується до бажання чи потреби заробітку. В історії жіночого руху у кожному народі, зокрема в українському, золотими літерами записані приклади жінок, які жертвували собою для добра народу і матеріальний, заробітковий момент, не грав тут ніякої ролі. Ольга Басараб, Леся Голубцева-Підгірська, Олена Теліга та безліч інших, відомих і невідомих жінок діяли і згинали в ім'я ідеї. Бунт жінок в мордовському таборі це тільки частина мартирології, що її знає історія українського жіночого руху. Записалися золотими літерами в історії України жінки з прерізних ділянок життя і творчості від княгині Ольги починаючи аж по нинішній день, коли в советських тюрмах і таборах примусової праці каруються українські жінки тільки тому, що признаються до українства і не терплять окупантського режиму. (Закінчення на стор. 4)

З НАШИХ БУДНІВ

Ї хлопці з Дивізії

(Присвячую пам'яті Лесі Лисак)

Прошло літо, швидко підкрадається осінь, а нашої дорогої Лесі, як не було, так і не буде цього року, ні на Союзі, ані на „Верховині“, ані в Лігачівці, ані на оселі ім. Ольжича... Під час одного з останніх в цьому сезоні „судувальних вечорів“ на Союзі, біля романтичного павільйону „Ворохта“, в якому покійна Леся так любила проводити свої вакації, спом'януло її теплий словом „п'ятіріне гроно“ добрих, давніх друзів: Квітка, Мушка, архітект Петро П. з Гаррісбургу, колега Няко Гіряк. Визу підписаного зобов'язали застелити друзі написати „щось гарне“, присвячене пам'яті Покійної... А як же інакше про неї писати, як не гарно, отак, від серця і душі, зануривши перо в джерело глибокого ліризму, задумованості...

У тихій вечірній розмові, при погасаючій ватрі, колега Няко пригадав, що Леся була дамою серця її „Хлопці з Дивізії“, або „дивізійники“, котрим так часто присвячувала свої неповторні есеї в „Свободі“... Любила бавити в їхньому товаристві, на їхніх з'їздах, зустрічах, осінніх булбобеченнях, влаштувала для них свої літературні вечори, а вони з відчуттями й любов'ю поширювали її книжки, зокрема „Стежка додому“...

На дивізійних забавах мала своїх улюблених, як казала, „данців“, як небижчик Богдан Лисак, як Влодко Тивонюк, що згодом обернувся в „данцюра“ в її чоловіка. Це подружжя, то була велика подія в Лесиному житті, хоча химерної долі нашої

стимулює зором, як писав Зеров: тривало воно, це подружжя, задеве „від сабашу до неба“... як казали в Старому Краю. „Властиво, я лише замінила сунокну, з білої шлюбної — на чорну жалобну“... писала декілька тижнів після смерті коханого Володимира... Деколи й жартома, Леся любила його називати „вічним Русино-Вояком“. Це просто неймовірно, що ця тиха, скромна мовчальна людина стільки разів минала фронті і воювала уніформу! Він не тільки пережив до кінця епопею Дивізії „Галичина“, він служив підстаршиною в афганському корпусі фельдмаршала Ромеля, бився з німцями в Другому Корпусі генерала Андерса... Він либонь заважав і за французький Чужоземний Легіон...

„Мій Володко“, — писала одного разу Леся, — мав таке цікаве життя, що вистачило б за десять нещасних. Вона обожнювала його, як людину, мужчину, друга... Збиралася писати про нього книжку. То й не диво, що передчасна Влодкова смерть так трагічно потім заважала в її власному житті... Я втратила єдину опору і підпору, — писала, яка мені залишилася, і тепер не знаю, чи доведу давньому собі раду — сама, знову сама...

Леся Лисак належала до типу жінок, які залишають глибокий слід у вашій пам'яті, крім глибокого жалю по собі...

Ікер

Гаразди советського „раю“

Київ. (Л. К.) — Відомо, що советська преса в унісон гуде про життєві вигоди, якими втішається советський громадянин, про всілякі „чуда техніки“, але все ж час від часу і в газетах, що надходять із СССР, можна вичитати про різні технологічні недоліки та недосконалості, що існують у цій країні. Ось, наприклад, у київській газеті „Радянська Україна“ в рубриці „Шпичаки“ — сатиричні мініатюри — появились три новинки, зміст яких заперечує забіхану пропаганду, яку розповсюджують пресові клерки, найняті комуністичною партією.

І так у першій новинці „Дві точки“, — газета пише, що речі завжди можна бачити з двох точок погляду, але такий факт, що в селі Саливонці в Україні коливастесь підпільний стовп для електропередачі ніхто його звідти не прибере, треба розуміти як крайнє недбальство. Стоїть

цей стовп, похилений перед хатою одного дядька, в якого вже „не залишилось жадних сумнівів“, що цей стовп впаде. І йому уявляються різні мари: що цей стовп, в якому висока напруга повалиться на хідник, по якому ходять діти і дорослі і може трапитися нещастя. Кермуючися цими думками, а властиво здоровим глуздом, цей дядько ходив від „Анни до Каяфа“ тобто до керівництва електромережі та різних начальників, які приходили така відповідь: „Якщо рівночасно впаде навіть десять стовпів, то енергетична мережа району не зазнає жадної біди“. А зрештою вони-же подумали. Покинувши результат — нікудишній — пише газета, бо „прийшли електрики і відключили будинок скаржника від лінії електропередачі“.

У новинці „Ледачий дід Мороз“ газета кепкує з цієї

(Закінчення на стор. 4)

РОСТУТЬ ЦІНИ

Л.Мойсєєва

Щоб громадянин советського „раю“ не дуже забагатів, уряд тієї нещасливої країни раз-у-раз піднімає за високою заощаджень своїх громадян і, як тільки розб'ється відкриття, що громадянин „каторжної імперії“ перестають бути напів жебраками, умлівці Кремль збільшують ціни на всі „ходки“ товари, що їх тоді тут називають „предметами розкоші“.

Так і цього року, у понеділок, 14-го вересня, советські громадяни доводилися з гучномовців і з телевізії, що ціни на такі речі, як бензина для авт, горілка, коштовності включно з золотом, килими, хутра, порцеляна, кришталі і подібне, драстично зростають відразу вже з наступного дня.

Про це значне збільшення цін задалегідь ходили чутки в країні, „де так вольно дихає человек“, і черги до таких крамничок, де згаданий крам продавався, нагадували голодні роки „комерческого хліба“, коли люди стояли в кількох-лометрових довжиною „очередях“, щоб, як підійшла їх черга, довідатися за жахом, що хліба вже немає і треба прийти знову в наступний день, як серед них, щоб зайняти чергу ближче до дверей крамнички.

Про збільшення цін, на дещо — навіть вдвічі, оголосив такий собі Ніколай Глушков, голова державного комітету цін, на вечірній програмі новин, а вранці, у вівторок, 15-го вересня,

вже зобов'язували нові ціни. Альоголь зріс на близько 30 відсотків, це саме є і з куривом. Для замилювання очей оголошено, що деякий крам буде продаватися навіть по нижчих цінах. Все рубрику мали б начебто потрапити ручні годинники, синтетичні тканини, косметика і антибіотики, якщо можна вірити забіханій советській пропаганді.

Знавши фінансових справ у СССР пояснюють це тим, що уряд занепокоєний надто великим зростом „ощаджень“ по банках, — а це все ж „буржуазні“ забавки, — тож з таким станом уряду і партії „борються“ по-своєму. Це є причиною велетенських і регулярних скоків у цінах у СССР, що ось мали місце і в березні 1978 року, і знову в липні 1979 року, і знову тепер, якщо згадати лише часову найвищу підвищення цін. А взагалі протягом советського панування таке випомповування тяжко за працюючих „зарплат“ у невеличких тієї країни, советських громадян, відбувалося дуже часто, якщо не щороку.

Знавши цих процесів на Заході говорять теж про те, що ці предмети і крам, на які зростають ціни, і так могла купуватися лише незначна частина населення, приблизно 10 відсотків з усіх 267

мільйонів населення, бо інші 90 відсотків про такі розкоші, як золото, навіть мріяти не можуть при таких платнях, що існують в СССР. Наприклад, лікар звичайний чи вчитель заробляє біля 100 рублів на місяць, а ціни астрономічні там панують на найпотрібніші речі, не згадуючи вже про, наприклад, американські сині штани — „джинси“, що їх можна дістати тільки на чорному ринку і тільки за 200 рублів одну пару. Це значить — за двомісячну платню лікарів чи учителів. Висота пенсій для інвалідів, наприклад, виглядає зовсім на кпини — становить 7,50 (сім з половиною) рублів на місяць! Це звичайно глум над людьми і прожити на таку суму навіть тяжко не можна, тож такі інваліди є властиво на ласці родини, яка тягнеться з останнього, щоб і себе і його бодай прохарахувати хлібом і картоплею. Для цих 90 відсотків населення СССР, яке навіть у мріях не бачить тих „предметів розкоші“, ціна на які зростає, могло б і не бути зміни. Але ось на горілку підвищена ціна дасть себе відчутти, бо через прокляте і безвихідне життя у советській юдолі сліз всі себе зранку вже „залитвають“ горілкою, щоб не боліло всередині від почуття безсильної люті до можновладців, що нищать

ось уже понад 60 років весь народ, і безсильно жалю до себе самих, що вони „дивилися і мовчали, та мовчки чухали чуби“ поки партійці, „опер-уполномочені“ та інші плутократичні опричники вбили в колодки й поросли в пір'я на погребі всіх людей у советах, ба й у всьому світі. Альоголізм заливає весь СССР, і це є та погребельна, яка врешті-решт доведе комуністичне царство зсередини і без „зовнішнього втручання“.

Але, повертаючись до збільшення цін, каже „Нью Йорк Таймс“ з 15-го вересня, що ці практики ведуться в СССР регулярно останніх 25 років; що ці „корективи“ в цінах на різні товари викликають тим, що певний крам розкуповується, коли інший натомість залежується по полицях крамничок, що заощадження по банках зросло так, що вже досягло суми 156,5 бильйона доларів, тобто це є зріст ошаджень на 840 відсотків у роках поміж 1966 і 1980. Поділивши цю суму на кількість населення, виходить, що на кожну особу в СССР — стару, малу й дитину — припадає 600 рублів. А це лише певна частина, бо більшість збережені люди тримають по крівках у своїх домах, не довіряючи владі, яка „може дати і може взяти“, якщо їй так забажається. Відкинувши ж до закону там насправді не існує: партія і держава

(Продовження на стор. 3-й)

Роман С. Голіят

УПАДОК СОВЕТСЬКОЇ ІМПЕРІЇ

Decline of empire. The Soviet Socialist Republics in Revolt. By Helene Carrere d'Encausse. Translated by Martin Sokolinsky and Henry A. La Farge. Newsweek Book, New York, 1980. 304 p.p.

На обгортці цієї книжки читаємо, що Ілена Карер Данкос є професором Інституту Політичних Наук в Парижі й головою секції студій про Советський Союз в Централі Міжнародних Відносин паризького університету. Вона народилася в Парижі, а її батьки є грузинського походження. Вона володіє досконало російською мовою — лєнінградською вимовою — і це допомогло їй свободніше порухуватися у СССР і мати доступ до офіційних джерел і інформації, які, звичайно, недоступні. Ця, надзвичайно удукованована книжка, за яку вона отримала високу „нагороду дня“ у Франції в 1979 році є написана без односторонності, але й не без гумору. Це найкращий твір, що досі появився про країну, яку за царських часів називали б „гігантом з глиняними ногами“, а сьогодні, вона творить Союз Советських Соціалістичних Республік.

Авторка, на початку своєї праці стверджує, що СССР не є монолітною країною і на цьому величезному континенті живе понад 100 національностей, які говорять різними мовами, мають свою власну релігію, звичаї і аспірації. Вона стверджує, що пролетарська революція Леніна не мала б успіху, якщо б ті народи — колишні колонії Російської імперії — не бажали б звільнитися від царського панування. Ленін збавну, що ці нації, які звільнилися від царату, не мали заміру служити інтересам марксистської диктатури, а лише бажали власної

самостійності. Ця туга до самовизначення була початком національної проблеми, яка від самого початку непокоїть Москву.

Сталін думав справитися з цим питанням, — винищуючи національну еліту дисидентів, переселяючи ті народи, і карав штучним голодом усіх тих, хто не хотів погодитися на панування Росії „старшого брата“ в братерстві „радянських народів“. У відмину до Сталіна, його наслідники застосували курс рівноправності. Але, ця політика була тільки фасадом нової спільності націй — „державою усіх народів“, у якій етнічні розбіжності мали б поступово зникнути і почуватися в одну мову, головню російську, і почерез спільну політичну культуру — тобто комунізм. З цього мала б вилонитися нова людина „гомо советікус“.

Покликаючись на величезний джерельний матеріал, авторка обговорює у своїй праці як є побудову державний апарат СССР, партія, армія, як далекочення російської мови є вживане як асиміляційний засіб, ми також довідомося із цієї книжки яким ілюзорним явищем є проголошення автономних прав національностям, які входять в склад СССР. Найбільше тривожить Москву великий приріст населення Центральної Азії і Кавказу, які, як обраховано, на 2,000 рік становитимуть майже третину населення СССР, а це надасть великого значення „Томо ісламікус“. Під що пору у СССР є 50 мільйонів мусулман. (Приріст населення в європейських республіках СССР з кожним роком зменшується.)

Заподаючи ряд статистик, авторка доводить, що СССР на практиці веде дискримінаційну політику щодо національних меншин. Вона вказує, що при владі (члени Верховної Ради СССР) голос мають в 90 і відсотках слов'яни, тобто росіяни, українці, білорусини і поляки. Між генералами армії, що їх назначено в роках 1940 і 1970 було 71 відсоток слов'ян (20 відсотків українців, 4 відсотки білорусинів, 7 відсотків не визначеної національності і 2 відсотки поляків). (Ст. 162). Військовики, які є членами Центрального Комітету Комуністичної Партії СССР в 95

відсотках творять слов'яни: 80 відсотків — росіяни, і 15 відсотків — українці.

Тут Данкос цитує Івана Дзюбу, який писав, що мільйони молодих українців повертаються із військової служби додому, національно дезорієнтовані і мовно деморалізовані. Вони мають русифікаційний вплив на молоді і ціле населення. При тому велике число з них не повертається в Україну. Це має велике від'ємне значення для національного розвою. „Інтернаціоналізм чи русифікація“. (стор. 163.) Поза межами України живе 5,5 мільйона українців, які затратили зв'язок з Україною і русифікувалися.

Микола Скрипник, якого авторка називає бездоганим більшовиком, заявив на XII Конгресі Партії, що армія являється знаряддям русифікації України й цілого не російського населення. Авторка також згадує Вячеслава Чорновола, який станув на захист української інтелігенції, і (стор. 214), як також обширніше обговорює Петра Шелеста (якого призначив перекладачем помиловано перекладач з французької мови на англійську-Пер Честел), який за словами авторки старався зукраїнізувати політичний апарат своєї батьківщини. Вона пише, що Шелест, перебравши керму комуністичної партії України в 1963 році, поведився як засимільований українець. Відтак, він почав, нашивкоруч, збільшувати число членів комуністичної партії України, як також був проти припливу чужого елементу в Україну та висилки українських кадр поза межі України. За його урядування збільшилося велике число членів українців в комуністичній партії. Найбільше заскочило Москву — пише авторка, — як цей „розсудливий чоловік взяв собі до голови опублікувати книжку, вихваляючи свою державу“. У цій книжці „Наша Советська Україна“ Шелест визнає що Україна є „складовою частиною СССР“. Але після цього вступу, він сторінка за сторінкою вихваляє історію України, культуру й її розвиток. Москва визнає його за завзятого націоналіста, а з цим усунула з цього посту. Москва видимо боялася національного комунізму і культурного ренесансу України.

(Продовження буде)

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ЗАКЛИКАЄ ВСІХ ВІДДІЛОВИХ УРЯДНИКІВ: ПРЕДСІДНИКІВ, СЕКРЕТАРІВ, КАСИРІВ ТА КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕГАТІВ ВЗЯТИ АКТИВНУ УЧАСТЬ В ЦІЙ КАМПАНІЇ ПЕРЕДБАЧЕНІ НАДЗВИЧАЙНІ НАГОРОДИ І ВОНА БУДЕ РІШАЛЬНА ДЛЯ ВИБОРУ КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕГАТІВ І ДЛЯ УЧАСТИ У КОНВЕНЦІЇ В ТРАВНІ 1982 РОКУ.

З успіхом пройшов 16-ий Фестиваль у Дофіні

Величаво й багатогранно відбувся цьогорічний, вже 16-ий підряд, Всеукраїнський Національний Фестиваль у днях від 30-го липня до 2-го серпня.

Зі всіх сторін і закутин Канади й Америки, як також і з інших країн прибували українці й не-українці до містечка Дофін, 80 відсотків населення якого становлять українці. Усіх притягав гостинний напис „Вітаємо!”.

Прийшло 80,000 осіб відвідали величаві концерти та паради у суботу, 1-го серпня. Були присутні й постійні гості наших фестивалів — представники федеральних, провінційних та міських урядів; як також сенатор Павло Юзик, президент Комітету Українців Канади Іван Новосад і представник Українського Народного Союзу мгр Іван Геврик.

Програма Фестивалю розпочалася у четвер, 30-го липня: печення хлібів, аматорські змагання, гуляння на вулицях, співи до пізньої. Великою atrakцією фестивалю було висилання листів із поштовою печат-

кою із написом „Україна”. Головна програма фестивалю почалася у п'ятницю, 31-го липня, офіційним відкриттям, яке керував губернатор Манітоби Ф. Л. Дюбін. Програмою вміло провела Марія Прокопович.

Танцювальний ансамбль „Зірка” з Дофіну виконав привітальний танець. Традиційним українським хлібом і сіллю привітали господаря фестивалю Петра Шостака і його дружину з Британської Колумбії.

Привітальні промови виголосили міністер федерального уряду Аксворті, лідер Нової Демократичної Партії Е. Бродбент, сен. П. Юзик, представники провінційного уряду та Дофину. Зложили привіт також представник УНСоюзу мгр І. Геврик і голова КУК-у І. Новосад.

Концерти відбувалися двічі на день і в них взяли участь: „Червоний Мак”, вокальний квартет з Вінніпегу; танцюристи „Сопілка” з Філадельфії; танцювальний ансамбль „Черемшина” з Едмонтону; оркестра-квартет „Воля” з Вінніпегу; Люба Гой, акторка-

Однодоларова монета (з обох боків), видана з нагоди Фестивалю.

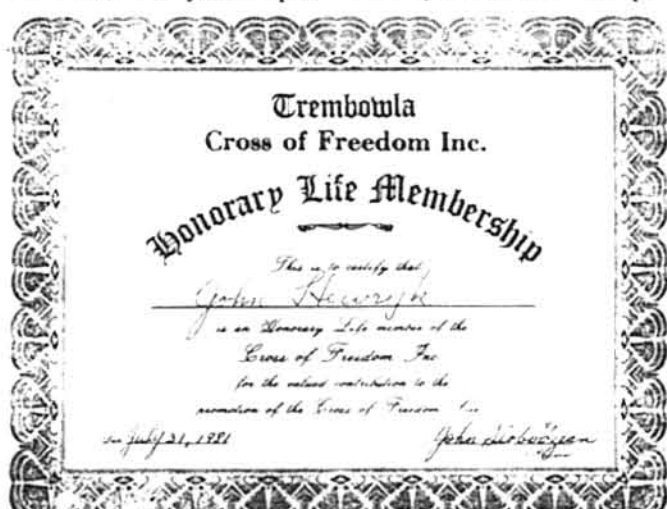
гумористка з Торонто; Олесь Будик, сопрано з Вінніпегу; танцювальний ансамбль „Зірка” з Дофіну; оркестра Т. Комара з Вінніпегу; Козак-вершники з Дофіну та Канадсько-Український Хор з Дофіну під управлінням Галини Лазарук-Гендерсон. Програмою провів Ярослав Семчишин.

Парада вулицями Дофіну, найкраща й найчисленніша з усіх попередніх, відбулася у суботу о год. 11-й.

У виставових залах можна було оглянути експонати з різних галузей української мистецтва й культури. Була пошта „Україна”, були виставлені та гарно розміщені музейні піонерські господарські прилади. УНСоюз мав свою виставку.

В неділю, 2-го серпня, в 12-й год. вполудне перед

При кінці програми І. Геврик подякував священикам, промовцям і всім при-

Грамота для мгра І. Геврика, яку він прийняв в імені УНС.

„Хрестом Свободи” на Требовлі-Веллі Ривер відслужили Поминальне Богослуження: о. митрат Григорій Овчарик, парох Дофіну, і о. декан Михайло Климчак, парох Сифтону, де о. Нестор Дмитрів, редактор „Свободи”, 87 років тому відслужив першу в Канаді Службу Богу для українських поселенців.

Після того відбулася програма, яку спонзорував УНС. Програмою провів представник УНСоюзу мгр І. Геврик. З промовами виступали: о. декан М. Климчак, сен. П. Юзик, голова Канадського Представництва УНС: М. Шевчик, перший голова Всеукраїнського Українського Фестивалю у Дофіні, який

Ігор

Ростуть ціни

(Продовження зі стор. 2)

завжди мають рацію і останнє слово.

Що це підвищення цін „виває” лише і надмір у тих, у кого можна взяти (тобто, сучасної совєтської еліти, бо решта — головний масив населення і так ледве животіє, з них вже не візьмеш нічого, хіба їхнє життя, бо „на голому, як на святому”), видно з того, що цей же Н. Гулущов оголосив про золото. Він подав, що люди, яким пот-

рібно буде золото на коронки зубів і на дентистичні містки зможуть дістати золото на посвідку по попередній ціні. Цей же речник уряду „заспокоював” наречених, які одружуються, що молодята зможуть купити золоті перстені теж по ціні, що була перед останньою, понедільковою, підвищеною ціною.

Одне слово, в Совєтах завжди „було весело”, а тепер стало „ще веселіше”.

З уваги на постійний зріст коштів друку, а зокрема в останніх часах на підвищення поштових оплат, Видавництво „Свобода” змушене зменшити число гратисових газет.

ПОСТІЙНА УКРАЇНСЬКА КАРТИННА ГАЛЕРІЯ ОЛЬГИ СОНЕВИЦЬКОЇ МАЄ НОВІ КАРТИНИ

П. Гуцалюк, Ю. Гурі, А. Сологуба (Париж), Н. Березницької-Радивил, Ждані Федущак, графіка-etching, К. Кричевської, О. Гладкого, М. Цуканової, олійна картина „Запорожці пишуть лист до султана”, розмір 55 x 35 (оказійно), крім того

ВЕЛИКИЙ ВИБІР КАРТИН УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ

Галерія приміщена в Т-ві „Самопоміч”, 98 Друга Авеню, Нью Йорк, Н. Й.

Відкрито щодня, крім неділі і понеділка, від 10-ої до 3-ої по пол.

Тел.: (212) 777-1336

В. Марченка...

(Продовження зі стор. 1)

цером за невиконання норми виробітку. Майже півроку у нього через радікуліт була уражена нога і він до останнього часу ходив на милицях. Таборова лікарка сказала дружині Симчича, що вона нічого не знала про це покрання. Сказала також: „Я поговорю з начальником табору, але він розуміє — від мене мало що залежить”.

„Телеграма. Москва. Генеральному прокурору СРСР. У зв'язку з постійним свавіллям Актобінського УВС не можу працювати за фахом або відповідно до стану здоров'я. Вимагаю вилити в життя положення Виправно-трудового законодавства, Конституції СРСР. Засланий Марченко. 2.11.81.”

Начальникові Актобінського УКГБ від засланої Марченка В.В., 464470 Саралжин, Актобінської області.

Заява. Я довгий час стежив за приздами ваших співробітників, гадаючи, що коли вони зберуть потрібну інформацію, надірені вам дільниці запанус радянська законність. Однак цього досі не сталося.

Нагадую — я хворю багато років і важко. Маю хронічний нефрит, який посилюється підвищенням тиснення. Я інвалід і оформлення цього факту — справа найближчих місяців. Довідки про мою хворобу вам можуть дати (нерозбірливо) і лікувальні установи Києва та Пермі, а також у Саралжинській лікарні. З проханням дати мені можливість лікуватися я не раз звертався до (нерозбірливо) прокуратури, (нерозбірливо) РВВС [Районне відділення внутрішніх справ], проханням повідомити обласне начальство. Я прохав праці за фахом або відповідно до стану здоров'я. Замість цього мені дали найважчу фізичну працю під голім небом, де я перебував і в спеку, і в холод. Всіх час різні люди [спілкували] за виконанням мною норми виробітку, місцеві лікарі раптом почали казати, що я здоровий і можу працювати там, де працюю.

Оскільки остання візита двох ваших співробітників викликала чергову кампанію за підвищення моєї трудової активності, відповідальність за порушення радянської законності лягає на вас. Бо, забороняючи виїзд до району, всупереч Виправно-трудоному кодексові КазРФСР, мене з червня 1980 року позбавили можливості здати аналізи, які хронічно хворому потрібно робити принаймні раз на місяць. Мене не пустили до Актобінська, щоб одержати вкрай потрібне спеціальне лікування, ігноруючи спрямування дільничого лікаря і часті та тривалі загострення моєї хвороби. Мені заборонили поїздки у відпустку додому, де я міг би одержати консультації у висококваліфікованих лікарів. З цього вищевикладеного видно, як стоїть справа з згаданим у ВТК КазРФСР одержанням спеціального лікування, як і з правами на працю і охорону здоров'я, які гарантує Конституція СРСР.

Остаточному знісненню (мене) нестерпними умовами заслання я опиратимусь. Переконаю, що мої скарги дадуть результат рано або пізно. В. Марченко. 12.11.81.

(Відповіді на цю заяву Марченко не одержав).

Директорові (нерозбірливо) від робітника В. Марченка.

Заява. Я тепер дуже важко хворію. [Тиск крові] у мене не сходить нижче 180/120, а аналізи сечі виявляють погіршення діяльності нирок. Я вже інвалід, і документально підтвердження цього — справа кількох місяців. Те, що при моїй хворобі праця з підвищенням ваги і на морозі категорично протипоказана, вам потвердить кожний грамотний лікар. Довідки про мою хворобу можуть дати (нерозбірливо) і лікувальні установи Києва, Пермі, а також у Саралжинській лікарні.

Тому прошу вас, даючи характеристику моєї праці в радгосп, виходити з того, що я не „хочоті”, а не міг працювати нарівні з здоровими людьми.

Якщо так пояснення вас не влаштує, прошу звільнити мене за власним бажанням (підпис). 12.11.81.

Голові КГБ при Раді Міністрів Латвійської РСР, місто Рига, від Марченка Валерія В.

Заява. Прошу вас повідомити про долю мого товариша і колишнього спів'язи Теодора-Віллі Асельбаума, який відсидів 25 років ув'язнення в (нерозбірливо) суворого режиму і який повинен був звільнитися у червні 1977 року з (нерозбірливо) ВС 389/35, що на Уралі.

Ясність про його дальший життєвий шлях потрібна для того, щоб уникнути можливих здогадів і підозрін (підпис). 23.11.80.

(Відповіді на цю заяву Марченко не одержав).

Телеграма. Москва. 26 з'їзд КПРС, міністри охорони здоров'я. Прошу негайно вплинути на фальсифіковані дані обстеження головного лікаря Саралжинської лікарні Ташімової [?]. Відмовляючись потвердити це, Ташімова фактично схвалює важку фізичну працю, на яку мене засудили Актобінське КГБ і УВС. Засланий Марченко. 27.11.81.

Телеграма. Генеральному прокуророві СРСР Рєкуркову. Протестую (проти) протизаконної затримки документів про звільнення Актобінським УВС. Не зважаючи на різке загострення гіпертонії, не можу одержати спеціалізованої медичної допомоги. 30.11.81 (Після підрахування днів

стапу, зарахованих як один — за три дні заслання, майор Алішев, комендант селища Саралжин, сповістив, що заслання Марченка кінчається 29-го квітня 1981 року. Майор Дармінкулов, начальник РВВС, видав про це наказ. Проте Марченко не одержав довідки про звільнення у призначений день.

Комендант Алішев сказав, що вона затрималася в РВ-ВС. Тому, що майор Дармінкулов був викликаний 29 і 30 квітня до Актобінська, Марченкові пошталювали листи про звільнення аж 4-го травня, у зв'язку з чим він вислав був протест до Генеральної прокуратури).

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ нашої Дорогої ДОНЕЧКИ

СВ. П.

МОНІКИ СЛАВЯТИНСЬКОЇ ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

буде відправлена

в суботу, 26-го вересня 1981 р., о год. 9-й ранку

в церкві св. Архистратига Михаїла при 1013 Fox Chase Rd., JENKINTOWN, Pa.

Батьки — МАРІЯ І ВАСИЛЬ та брат — МАРІАН

В пам'ять мого Дорогого Вуйка

Покійного

ІВАНА НЕДІЛЬСЬКОГО

композитора, диригента та професора музикольогії на Україні і на еміграції, складаю

до УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ ФУНДАЦІЇ

150.00 доларів

на ВИДАННЯ ВСІХ ЙОГО ТВОРІВ

— сольових, інструментальних та хорових композицій.

Ню Йорк, 1981

НУСЯ ІПЕВИЧ-ДЕРПІЦЯ з дочкою Зіркою

Пластова Станція і Пластприят в Йонкерсі, Н. Й.

повідомляють своїх Членів, Друзів і Знайомих,

що 14-го вересня 1981 року, ненадібно, відійшов на Вічну Ватру, Друг і Основник нашої Пластової Станції в Йонкерсі, Н. Й.

СВ. П. ПЛАСТУН СЕНІОР ДОВІР'Я МИХАЙЛО ҐУДЗОВАТИЙ

ПОХОРОН відбувся 17-го вересня 1981 року.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ВШ. Дружині, Дітям та Родині Покійного, складаємо висловлювання співчуття.

В ГЛИБОКОМУ СМУТКУ ПОВІДОМЛЯЄМО, ЩО В Сороковий день СМЕРТІ

СЛ. П.

Мгр. УЛЯНИ ЦЕЛЕВИЧ-СТЕЦЮК

ГОЛОВИ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ОЧСУ

буде відспужена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в неділю, 27-го вересня 1981 року, о год. 12-й дня

в церкві св. Юра в Нью Йорку, Н. Й.

Опісля відбудуться ЖАЛОБНІ СХОДИНИ

в залі Дому Організації Українського Визвольного Фронту в Нью Йорку 136 Друга Авеню

До участі в молитвах за спокій душі Покійної просимо Членство ОУВФ і всю Українську Громаду.

УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ОЧСУ — ВІДДІЛ НЬО ЙОРК

В неділю, 27-го вересня 1981 р., по Службі Божій (год. 9-та ранку) в сороковий день СМЕРТІ

БЛ. П.

Мгр. УЛЯНИ ЦЕЛЕВИЧ-СТЕЦЮК

ГОЛОВИ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ОЧСУ

буде відправлена

ПАНАХИДА

в українській католицькій церкві Преч. Діви Марії в Allentown, Pa. 224 N. 4th Street

Після того в ЦЕРКОВНІЙ ЗАЛІ

ЖАЛОБНІ СХОДИНИ

з доповіддю ДАРІЇ СТЕПАНЯК

В пам'ять Покійної 4-ий Відділ Об'єднання Жінок ОЧСУ у Аллентаві зложив:

\$100.00 Фрід Ларіс Целевич
\$100.00 на Фонд Визволення України
\$100.00 на Дім Визвольного Фронту в Нью Йорку

УПРАВА І ЧЛЕНСТВО ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ОЧСУ у АЛЛЕНТАВНІ, ПА.

Довершім почате діло! ПОДИВУГІДНІ ЖЕРТВОДАВЦІ ФКУ

мгр. Володимир і Марія Петришин з Трентону, Н. Дж. Ось, їхній лист: „Додіюючи кончність і важливість видання наукової книги про голод в Україні й взагалі про голодаст українського народу, пересилаємо на ту ціль — 500 доларів, себто односторонню пенсію нас обох, доложивши ще 50 дол., бо пенсія вноситься вже по підвищенні 450.20”.

Панство Петришин є жертводавцями ФКУ вже від 1972 року, суми їхніх пожертв — 1,650.00 доларів.

Іван і Юлія Скавртинські з Вудгевен, Н. Й. пожертвували 1,000 дол.; враз з попередніми датами сума їхніх пожертв становить 1,500 доларів.

Ігор Гусак з Чикаго, Ілл. — меценат ФКУ переслав даток у висоті 250 дол. на видання книжки про голод в Україні 1933 року.

Филимон Калитчук з Трентону, Н. Дж. став новим меценатом ФКУ і подарував Гарвардській бібліотеці цінну збірку книжок.

Василь Бора з Мамі Біч, Фла., жертвуючи 1,025 доларів, теж став новим меценатом ФКУ.

Бл. п. Володимир Травч з Мамі Біч, Фла. прислав 500 доларів дев'ять днів перед смертю, збільшуючи тим свою пожертву до 1,510 доларів.

Меценат і жертводавець вже від 1963 р., Впрен. о Мирон Головинський з Барнсборо, Па. збільшив своїм недавнім датком 300 доларів свої пожертви до суми 1,600 доларів.

Д-р Остап Котик-Степанович з Вашингтону, Д. К. в чотирьох виплатах пожертвував 3,350 доларів.

Високосвященніший Архієпископ і Митрополит Стефан Сулик пожертвував 1,000 доларів в додатку до своїх попередніх влат, досягаючи суми — 1,205 доларів. В листі до директора УНІГУ цей Владика Української Католицької Церкви пише:

„Я високо оцінюю створення трьох катедр і Наукового Інституту. Вашу корисну працю для українського народу, який дорогий моему серцю, я завжди буду благословляти, підтримувати й її спростити, в доказ цього, прошу прийняти мій даток на потреби Українського Наукового Інституту”.

В місяці червня вплинули датки від жертводавців, в липні від 92-ох, в серпні від 60-и. Ціра подяка за підтримку!

Грошові пожертви треба в плати на адресу:

HARVARD UNIVERSITY

UKRAINIAN STUDIES FUND

1581-83 Massachusetts Ave. • Cambridge, Mass. 02138

Хор „Думка“...

(Закінчення зі стор. 1)

Консультативний Український Православний Церкві, за їх участю у фестивалі.

Фестивальний комітет вважав усіх мистців і мистецтвими ансамблями, зокрема піаністці Юліані Осінчук, бас-баритонові Андрію Добрянському, сопрано Ларисі Магун-Гурин і дра-

української національної культури з ділянок музики, співу й танку.

Комітет вважав теж широким колом українського громадянства міста Філадельфії та близьких і дальших місцевостей за чисельною участю у фестивалі, а українській пресі, зокрема „Свободі“, „Амеріці“, „На рідній Волі“ та англослов'янському „Українському Тижневику“, як і українським радіопрограмам — ім. Володимира Блавацького, Марії Ганусей і Товариства за Патріархальний Устрій за підтримку влаштування Фестивалю та друкуванням звідомлення про відбутій фестиваль.

Комітет висловив подяку представникам Міської ра-

ди, радному Джанові Андерсонові і керівникові діяльності Департаменту розваг у міському уряді, Юлісесові Янгві, за їхню участь у фестивалі й обіцянку підтримувати влаштування Українського Фестивалю в Радні Гуд Делл і в майбутньому.

Урава Вілліу УККА у Філадельфії вже тепер звертається до українського громадянства готуватися до соборного відзначення річниці Листопадового Чину з участю хору „Думка“ з Нью-Йорку, що відбудеться в неділю, 1-го листопада 1981 р., в залі, яка буде оголошена. Проситися стриматися від влаштування імпрес-напередодні та в день святакування.

Папа і працюючі...

(Продовження зі стор. 2)

Папа Іван Павло II вже перейшов до історії, як один із найбільших, найвидатніших наступників на престолі святого Петра. Сам вийшов із працюючої бідної родини, сам пізнав комуністичний режим, знає, що таке нуджа і що таке надзвичайно складне життя родини, суспільства, народу, людства. Він консерватист за своїми поглядами, але сприяючи поступові польського народу, який проявляється у подивудній боротьбі проти комуністичного режиму та його московських наказодавців, сприяє поступові всіх народів і всіх верств народу. Папа Іван Павло II не є ретроградом, він не хоче повернути суспільного ладу до середньовіччя, — але, коли він є — на думку деяких читачів його останньої енцикліки занадто консерва-

тивний, коли він підходить до проблеми заробітку батька-матері занадто вузько, то є йому вільно. Бо він тільки людина і не існує людини у світі, яка не помиляється.

І тільки дуже духово обмежені егоцентричні одиниці можуть не признавати своїх помилок. Від Папи ніхто не вимагав такого визнання, він стоїть надто, високо, як пастир 500 мільйонів католицьких душ, людина величезного міжнародного авторитету, індивідуальності високої класу. Тому кожна промова, кожна енцикліка такого Папи мусить спонукати до різних аналізів, до різних завваг, які можуть теж бути — вірними або помилковими.

Гаразди...

(Продовження зі стор. 2)

причини, що одна родина в селі Ралівка Самбірського району — „готуючись до зустрічі Нового Року вже вирішила заручитися підтримкою редакції, щоб їм був вчасно гарантований прихід „Діда Мороза“. А справа в цьому, що ця родина придбала холодинку, який зовсім...не холодинка. Усілякі прохання цієї родини, — завважує „Радянська Україна“, — залишалися голосом волаючого в пустелі. Редакція цієї газети вважає, що тут слово повинно займати Міністерство побутового

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагус Омельян Твардовський

УСВТ „Ч.СІЧ“ ЗДОБУЛО ЗВАННЯ І ТРОФЕЙ ЧЕМПІОНА „АНГОЙЗЕР БУШ“

УСВТ „Ч.СІЧ“ — БЕРГЕН КІКЕРС С К 0:0, 0:0, 4:4, 1:0

Цими „маратонськими“ змаганнями закінчився щорічний турнір копаного м'яча за нагороди фірми „Ангойзер Буш“. У турнірі, в якому на протязі липня, серпня і на початку вересня змагалися вісім чільних клубів трьох ревалізаційних ліг, остаточно звання чемпіонів і зв'язані з ним фінансові нагороди здобула 1-ша дружина УСВТ „Ч.СІЧ“. Рівночасно цим осягом „Січовики“ тримали марку вишости „Мейджор Дивізії“ Шейфер Ліги Нью Джерсі з ревалізаційними вищими Дивізіями Космополітан Ліги Нью Йорку і Італійсько-Американської Ліги Нью Джерсі.

Якщо йдеться про перехід звітнього фіналу, то його змагання не можна зарахувати до найкращих у цьому турнірі. Справді виставка ставка мала свій вплив на змагання обидвох суперників, які в ході гри грішили помилками, а в окремих випадках вдавалися навіть до неспортивних вчинків, які, однак, енергійно і безкомпромісово ліквідував суддя попередженнями жовтою картою.

У першій половині „Січовики“ більшість володіли м'ячем, провели кілька гарних акцій на ворота німців,

але догідної до здобуття гола ситуації не створили. Після перерви картина гри змінилася у користь німців, які, в свою чергу, кілька разів загрозували в підворотті „Ч.СІЧ“, але здобути хоч би єдиного гола не зуміли. Кінцевий свисток судді застав вислід 0:0. Згідно з правилами чемпіонату турніру, суддя негайно зарядив 20-хвилинну догровку, яка теж закінчилася при стані 0:0.

Після цього відбувся вибір п'яти змагунів із кожної дружини, які зробили серію „карних“ стріля, але і після цього вислід залишився ремісовий, цим разом 4:4. Шойно в черговій серії, в якій вирішували кожний єдиний стріл, після помилки німецького змагуна, який не рестрів ворота, Микуляк, врешті, переширив зустріч у користь „Ч.СІЧ“.

По закінченні цих „маратонських“ змагань репрезентанти фірми „Ангойзер Буш“ парадно вручили цій українській дружині трофей чемпіона турніру.

Склад „Ч.СІЧ“ в цих змаганнях: Д.Василюк, Ю.Бакун, М.Микуляк, М.Лішик, І.Чижович, Б.Кудина, Р.Колес, Б.Благий, М.Фарміга, Р.Ганич, Ф.Данігін, Д.Нішті.

обслуговування населення УССР, щоб урешті перестало напливати „чимало листів-скарж“ — без ніякого полагдження справи.

В останній з цього циклу новини „Дорога цяцка“, — якою виявляється телефонічний апарат, — газета зі сарказмом оповідає як то один дядько в селі Жовтневе в Україні захотів побажати своєму другові з днем народження, але, щоб не втратити зайвого часу, задумав до нього потелефонувати, хай мовляв, буде змога покористуватись „отим чудом техніки“. Але капосний телефон мовчав... Пробував і його товариш потелефонувати зі своєї хати, але нічого з цього діла не вийшло. Поговорили

мешканці цього села поміж собою і прийшли до висновку, що їхні телефони функціонували рівно...два тижні. Вважали написати скаржу, але результату ніякого, телефонічний зв'язок функціонував...два дні і знову телефонічні лінії оглухли. І доміркувалася редакція газети до одного, що селянинові приходиться платити абонемент за оту цяцку, що непотрібном стоїть в хаті, а справи не наладно і досі.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСОЮЗ!

MAKAR'S JEWELRY

STORE & SHOP

823 Sanford Ave. ■ Newark, N.J. 07106 (201) 374-7787

- Виготовляємо на замовлення всі вироби з біжутерії з 14 і 18 кт. золота, срібла та емалі за нашими або власними зразками. На складі медальки і хрестики.
- Великий вибір тризубів різної величини та різні моделі.
- Приймаємо замовлення гуртові від крамниць та індивідуальні. РІЗДВЯНІ подарунки на сплату. ЦІНИ ДУЖЕ ПОМІРКОВАНІ. В середу закрито.

ВЕЛИКА ЗНИЖКА ЦІН НА ФУТРА І КОЖУХИ

Деякі минулорічні фасони нижче ціни продукції. Рішучо поручаємо чудові футра з мінків, куртки з лисів та інших шляхетних шкір. Кожухи нашої продукції шиті з найліпших шкір еспанських, французьких, аргентинських 4 американських. Виконуємо всі направи і чистення футер. На місці можна набутти імітації кожухів, мінків, джинсові матеріали і т. д.

GOLTEX CO.

Tel.: (212) 533-7236

Відкрито 7 днів у тижні, від 10-6-01 веч.

СУЧАСНЕ МИСТЕЦТВО З УКРАЇНИ

Увага! ВЖЕ МАЄМО НА СКЛАДІ Увага!

Виставка живопису-малюнків-скульптури Каталог — монографія розміром 10 x 8 ін. подає на 90 сторінках 100 ілюстрацій, у тому 58 кольорових, із праць 20ти сучасних мистців України:

М. Грицько, Ф. Гуменюк, В. Махариш, І. Марчука, В. Сагонова, А. Соломух, В. Стрельнікова, В. Цюпка та інших. 20-сторінкова стаття українською, англійською та французькою мовами Мирослави Мудрак, д-ра мистецтвознавства з Тексаского університету.

Люксове видання, друковане в Мюнхені. Ціна примірника (всі номеровані) — \$25.00 або 1х рівновартість.

Мешканців стеїту Нью Джерзі зобов'язує 5% стеїтового податку. Замовляти:

"Svoboda" Book Store

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302 Tel.: (201) 434-0237, (212) 227-4125

ДИРЕКТОР УМІ?

Директором Українського Музичного Інституту є піаністка і музичний педагог Таїса Богданська, що не буде подано в ніші під фотографію з „Свята Молюї“ на Союзіні в ч. 176 „Свободи“. Юрій Фуріа, учень з класу фортепіано Каппи Чічки-Андрієнко, грав на пошисі „Фантазію на закарпатські мелодії“ Бріля. Ред.

Бучач і Бучаччина

Ціна \$25.00 + \$1.00 пересилки

SVOBODA

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07303

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку св. Духа — відомо солідна фірма

CYPRESS

HILLS MONUMENTS

ВОЛТЕР БЕЛІНСЬКИЙ

Walter Bielanski

800 Jamaica Avenue

Brooklyn, N.Y. 11208

Tel.: (212) 277-2332

Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по полудні, в неділю 10-4 по пол.

На бажання і для вигоди клієнтів, радо заведемо до Вашого дому з проектами і порадами.

HELP WANTED

DOMESTIC

Cooking, cleaning, child care, Live in-shore Parkway, Bklyn, N.Y. professional couple lecturers. Must occasionally travel circuit during winter months. Candidate must care for 2 children, girls ages 10, & 12. Must speak and write English fluently. Person chosen must have recent references. Valid N.Y.S. drivers lic. Excellent salary and many fringe benefits. Call: Mrs. Nuzio for appt. 8 a.m. 11 a.m. Daily (212) 331-0505.

ПОШУКУЄТЬСЯ ЖІНКА

(некурятку) для опіки над двома немовлятами — близнятми і легкою хатньою прац. Власна кімната в односторонньому домі, в гарній околиці Flomham Park, близько Morristown, N.J. Вікенди вільні. Прошу телефонувати кожного дня після 7-01 год. вечера, а в суботу і неділю цілий день. (201) 822-3398.

TAKKA COMPANY

48 East 7th St.

Tel. GR 3-5550, New York, 10003

НОВИЙ МЕД ПО СТАРІЙ ЦІНІ!

Тільки в АРЦІ.

REAL ESTATE

Yonkers & Vicinity

КОРИСТУЙТЕСЯ ПОСЛУГАМИ

УКРАЇНСЬКОЇ АГЕНЦІЇ

PRESKO REAL ESTATE

189 Roberts Avenue

Yonkers, N.Y. 10703

(914) 968-7610

COMPLETE REAL ESTATE SERVICE

Sales, renting, managing, appraisal

Income Tax and notary public

BURCKARD REALTY

Pond Eddy, N.Y. (914) 856-6533

1. Private sand beach & hse with 5 apts

— total 17 bdrms. Good condition.

Ex. well & septic system. — 200 ft.

lake front. Beautiful location on

lake. — \$150,000. Terms open.

2. 5 A-on Delaware river. All yr 2 bdrms

home. Ex. con. 650 ft. + river front.

Private location & driveway. \$69,000.

Owner will carry mortg. Not commercial use.

3. Nice home. Fine cond. Pleasant

country setting. 4 bdrms. 1½ baths.

Good storage building. Gar. mac

drive. 2 A. + Pond. — \$57,000.

PIZNE

DELTO

GIFT SHOP

146 Firs Avenue

New York, N.Y. 10009

ВЕЛИКИЙ ВИБІР ХУС-

ТОК. СВЕТЕРІВ. ОБРУ-

СІВ. КЕРАМІКИ. ПОДА-

РУНКИ НА КОЖНУ

НАГОДУ

ZENON IWANYCKY

(212) 533-2906

„МИ І СВІТ“

Річник 1980 \$3.00

10 pp. 1971-80 \$25.00

(або попередні)

Niagara Falls Art Gallery

W. Kurelek Collection

R.R. No. 2, Niagara Falls,

Canada L2E 6S5

FUNERAL DIRECTORS

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE

3535 East Tremont Avenue

BRONX, N.Y. 10465

Tel.: 868-2475

191 Avenue "A"

NEW YORK, N.Y. 10009

Tel.: 674-3630

Директор ПОСОН

СЕНКОВСЬКИЙ

Завідую алаштуванням по-

хоронів в каліфорнії, поло-

жених в кожній районі

міста. Похорони по mid-

мальных цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами

в BRONX, BROOKLYN,

NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА

ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y.

ORegon 4-2568

ПОПАОДЖУЄМО

традиційні українські по-

хорони для Ваших рідних

Обслуговуємо всі громади

вже понад 50 років

Обслуга 24 години денно

JOHN J. SENKO

(212) 388-4416 or (516) 481-7460

SENKO

FUNERAL HOME

213 Bedford Ave. Brooklyn N.Y.

HEMPSTEAD

FUNERAL HOME

99 Peninsula Blvd

Hempstead, L.I. N.Y. 11550

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ШИРА і ЧЕСНА

our Services Are Available

Anywhere in New Jersey

Також займаємося похоро-

нами на цвинтарі в Бавнд

Бруку і перенесенні тіл

похоронів з різних країн

світу

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue

(corner Stanley Terr.)

UNION, N.J. 07083

(201) 964-4222

STI scope travel inc

Tel. (201) 371-4004 845 Sanford Avenue,
Newark, New Jersey 07106 Cable: Scopetrav NewarkУКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДРОЖЕЙ
МАРІЙКИ ГЕЛЬБІГ

запрошує

Рідню, Клієнтів та Приятелів на

ТОВАРИСЬКУ ЗУСТРІЧ

яка відбудеться

10-11-го жовтня 1981 року в Гантері, Н. Й.

у віллі „КСЕНЯ“

В програмі: висвітлення прозрок, коктейль, вечір з несподіванками та забава. Мистецька виставка.

Зголошення приймає Агенція до 3-го жовтня ц. р.

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

„САМОПОМІЧ“

в НЮ ЙОРКУ

проголошує оцим, що

з днем 1-го жовтня 1981 року

буде видавати

НОВИЙ РІД СЕРТИФІКАТІВ

Т. ЗВ.

ALL SAVERS CERTIFICATES

з яких відсотки будуть вільні від оподаткування до висоти \$1,000.00 на індивідуальних, та до висоти \$2,000.00 на родинних податкових званнях, та буде платити згідно зі законом

ВІДСОТКИ У ВИСОТІ РІВНІЙ 70% ДОХОДУ З ІНВЕСТИЦІЙ

("Investment yields")

від 52-тижневих зобов'язань державної скарбниці "Treasury Bills"

усталюваного та проголошеного урядом що чотири тижні.

ід

Всі ті вклади забезпечені на рівні з іншими ощадностями до висоти \$100,000.00.

Просимо звертатись про ближчі інформації на адресу:

SELF RELIANCE (N.Y.) FEDERAL CREDIT UNION

108 Second Avenue ■ New York, N.Y. 10003 ■ Tel.: (212) 473-7310

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

(ліценція В/О ВНЕШПОСЛТОРГ)

Добре відома фірма, яка на протязі багатьох літ скоро і точно обслуговує своїх багаточислених клієнтів у висилці пакоч-дарунків в Україну й інші частини СССР.

Відборець нічого не платить.

Тисячі задоволених клієнтів.

Всі посилки забезпечені.

Гарантована шкора і точна доставка.

Всі наші відділи мають на складі великий